

Un 30% dels presoners que s'han suïcidat aquests últims anys a Catalunya estava en aïllament

---

ODEI A. -ETXEARTE :: 13/07/2021

La majoria es trobaven en règim tancat perquè complien sancions

Gairebé un terç dels suïcidis a les presons de Catalunya han estat de reclusos en aïllament aquests últims sis anys i mig. És una proporció molt alta tenint en compte que els presoners classificats en primer grau (el règim més estricte i tancat) són minoritaris. Eren el 2% de mitjana i han baixat fins a l'1,7% entre l'any passat i enguany, després d'un pla de xoc que va aplicar el govern el 2017. Del 2015 fins al 6 de juliol d'enguany, **hi ha hagut 57 suïcidis als centres penitenciaris** on, de fet, la proporció de persones que decideixen llevar-se la vida ja és superior a la de la població general. La xifra inclou interns classificats en primer grau, segon i tercer. Un 30% de les morts (un total de 17) van passar en aïllament, en els anomenats Departaments Especials de Règim Tancat (DERT), segons dades del Departament de Justícia a què ha tingut accés VilaWeb. A més, la majoria de presos que es van suïcidar quan es trobaven en aïllament hi eren perquè havien estat sancionats, no pas perquè haguessin estat classificats en primer grau o perquè fossin preventius considerats perillosos o inadaptats al règim ordinari. Fou així en 11 casos des del 2015.

Les sancions d'aïllament són les que es compleixen en les condicions més dures, amb tan sols dues hores a l'exterior de la cel·la. Segons les últimes dades del Departament de Justícia, aquestes pràctiques disciplinàries van tenir una durada mitjana de 4,8 dies entre el 2019 i el 2020. Entre el 2015 i el 2016 havien estat de 7,6. Per tant, s'ha anat reduint. Malgrat això, un 5% de reclusos en aïllament supera els catorze dies. Legalment, l'aïllament pot allargar-se fins a quaranta-dos dies si s'encadenen sancions, tot i que no haurien de ser superiors a quinze dies, d'acord amb les regles Mandela de l'ONU. A partir d'aquí, les conseqüències psíquiques i físiques de l'aïllament poden ser molt greus.

Les organitzacions de drets humans han denunciat reiteradament que els processos que poden dur al suïcidi en aïllament es poden desencadenar amb molta rapidesa i insisteixen que l'única manera de garantir el dret de salut, d'integritat física i de dignitat dels presoners és eliminar el règim tancat. **Ho van demanar** l'Associació Catalana per a la Defensa dels Drets Humans, l'Associació de Familiars de Presos a Catalunya, la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i del Lliure Exercici de l'Advocacia, IACTA (cooperativa d'assessorament jurídic i transformació social), l'Institut Drets Humans de Catalunya, Irídia, Justícia i Pau, l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona i l'Organització Mundial Contra la Tortura en un comunicat conjunt. Van subratllar la necessitat de fer una auditoria per analitzar les causes del suïcidi de manera estructural i prendre les mesures pertinents per a evitar-les.

[twitter:twitturl:https://twitter.com/centre_IRIDIA/status/1411654873226035205?ref_src=twsrc%5Etfw]

“És necessari tornar a analitzar i qüestionar l'aïllament penitenciari. L'aïllament mata”, va

sentenciar el Centre Irídia a Twitter després del darrer suïcidi en un DERT, el de l'**Ana**, la noia de dinou anys que el 3 de juliol es va suïcidar a Brians 1. El seu suïcidi ha estat un dels tres que hi ha hagut fa poc a les presons catalanes. La mort de **Mohamed Choulli el Hosni** va passar al DERT del Puig de les Basses, el 27 de juny, a causa d'un incendi a la cel·la. D'ençà del 2015, sis reclusos més s'han suïcidat als DERT mentre eren classificats en primer grau, fos perquè hi complien la pena fos perquè s'hi trobaven com a mesura preventiva, considerats "de perillositat extrema" o perquè eren "casos d'inadaptació" als règims ordinari i obert. Quan són classificats en règim tancat, els interns tenen un mínim de sis hores fora de la cel·la. El 2016, la mitjana de dies en què els presoners van viure en règim tancat va ser de 74, i el 2019, de 62, segons el Departament de Justícia.

Dona, jove i en aïllament a la presó: per què no es va evitar el suïcidi de l'Ana?

El percentatge de suïcidis anual en aïllament respecte del total a les presons ha anat variant d'ençà del 2015. El més baix va ser el 2017, del 12,5%, i el més alt el 2019, del 57%. Aquell any la majoria dels presoners que es van llevar la vida ho van fer als DERT: 4 presos de cada 7. Enguany s'han suïcidat 8 interns als centres penitenciaris, 2 dels quals en règim tancat. La xifra a què s'ha arribat supera les habituals, que oscil·laven entre 7 i 8 l'any, i això pot indicar un augment alarmant, tenint en compte el precedent de l'any passat. El 2020 van llevar-se la vida 11 presos, un 60% més que l'any anterior.

Les dades també assenyalen que, en proporció, hi ha més suïcidis entre les dones, que són víctimes de greuges respecte del tractament que reben els homes a les presons pel fet de ser una minoria. Tot i que el percentatge d'internes s'ha mantingut entorn del 7%, un 17% del total de suïcidis que hi ha hagut aquests últims anys han estat dones.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/30-suicidis-aillament-presons-departaments-especials-regim-tancat-2015-2021/>

<https://ppcc.lahaine.org/un-30-dels-presoners-que>